

Témy na rigorózných prác Katedra geografie 2019

1. Konštruktivisticky orientované vyučovanie geografie na základnej škole

Abstrakt: Základom konštruktivisticky orientovaného vyučovania je spôsob, pri ktorom sa žiaci dopracovávajú vlastným objavovaním a skúmaním ku podstatným pojmom a vzťahom medzi nimi. Učiteľ pre takéto vyučovanie zabezpečuje podmienky a zároveň ho riadi podľa popísaného spôsobu. Žiakom pomáha organizovať činnosti a súčasne predstavuje poradcu pri otázkach a problémoch.

Autor/ka na základe dostupnej domácej i zahraničnej literatúry podá teoretické východiská k problematike bádania žiakov na vyučovaní, analyzuje konštruktivistický prístup vo vyučovaní ako možnosť rozvoja myslenia žiakov, charakterizuje výskumne ladenú koncepciu prírodovedného vzdelávania a teoreticky spracuje spôsobilosti vedeckej práce žiakov. Na základe pozorovania a dotazníkovej metódy overí uplatňovanie konštruktivistického prístupu na hodinách geografie. Autor/ka práce navrhne, zrealizuje so žiakmi a vyhodnotí aktivity, pri ktorých si žiaci osvojujú poznatky a porozumenie vedeckých ideí na základe skúseností počas samotnej aktívnej činnosti na hodinách geografie. Vytvorí metodické materiály a pracovné listy pre žiaka k vybraným vzdelávacím aktivitám.

2. Využitie aktivizujúcich metód vo vyučovaní geografie na základnej škole

Abstrakt: Aktivizujúce metódy sú neodmysliteľnou súčasťou pri vyučovaní geografie. Umožňujú zlepšiť, zefektívniť vyučovanie a učenie sa žiakov. Cieľom využívania aktivizujúcich metód je premeniť žiaka z pasívneho poslucháča na partnera vyučujúceho, ktorý sa aktívnym spôsobom bude zapájať do vyučovania.

Cieľom práce je na základe dostupnej literatúry a vlastných skúseností z praxe charakterizovať, roztriediť a zhrnúť teoretické poznatky o aktivizujúcich metódach a aplikovať ich do výučby geografie. Autor/ka navrhne modelové hodiny a zrealizuje ich so žiakmi. Pomocou dotazníkov zrealizuje prieskum, ktorý sa zameria na využívanie aktivizujúcich metód vo výučbe geografie z pohľadu učiteľov a žiakov a jeho dosiahnuté výsledky kvantitatívne vyhodnotí pomocou štatistických metód.

3. Miestna krajina vo vyučovaní geografie na základnej škole

Abstrakt: Problematika miestnej krajiny je témou, ktorá sa prelína celým systémom geografického vzdelávania vo všetkých jej stupňoch. Miestna krajina je miesto, v ktorom žiaci žijú, ku ktorému majú vzťah, ktoré spoznávajú pomocou vlastných skúseností. Žiaci sa s ním stotožňujú, dávajú mu meno, existuje medzi nimi a týmto miestom isté citové puto.

Autor/ka na základe dostupnej literatúry podá teoretické východiská k problematike geografie miestnej krajiny, poukáže na postavenie geografie miestnej krajiny v školskom vzdelávacom

systéme na základnej škole, popíše ciele a obsah geografie miestnej krajiny, definuje pojem miestna krajina a charakterizuje ho z viacerých hľadísk. Zhodnotí stav úrovne vyučovania tejto problematiky na ZŠ (gymnáziách) na Slovensku formou dotazníkového prieskumu. Na základe výsledkov prieskumu navrhne, zrealizuje so žiakmi a vyhodnotí možnosti využitia progresívnejších metód, prostriedkov a foriem vo vyučovaní geografie miestnej krajiny.

4. Špecifiká výučby geografie na bilingválnom gymnáziu

Abstrakt: Charakteristika vyučovania geografie na bilingválnom gymnáziu. Popis stavu výučby (aktuálne používané didaktické materiály ako kompenzácia chýbajúcich učebných textov) geografie na bilingválnom gymnáziu. Návrhy didaktických materiálov pre výučbu geografie na bilingválnom gymnáziu.

5. Hodnotenie aspektov výskytu extrémnej vodnej erózie v historickom kontexte s aplikáciami pre environmentálne vzdelávanie

Abstrakt: Cieľom rigorózneho práce je vo vybraných lokalitách Slovenska skúmať prejavy extrémnej vodnej erózie, ktorej výsledkom sú väčšie, alebo menšie erózne ryhy. Ich vznik a vývoj môže mať rôzne časové zaradenie, nie je náhodné a je silne viazané na vybrané podmieňujúce faktory ako napríklad odlesnenie, výskyt extrémnych búrok a pod. Výsledky výskumu a teda poznanie konkrétnych erózných prejavov v čase a v priestore možno prepojiť s pedagogickou praxou pri rozvíjaní environmentálneho vzdelávania a pri formulovaní praktických zásad správania sa jednotlivcov či spoločnosti v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia (napr. na úrovni miestnej krajiny).

30.9.2019